

ΤΥΦΟΣ, Stupor attonitus. Hinc febris typhodes: Τυφώδεις λέγονται πυρετοί, οἱ μετὰ νοθρείας γιγνώμενοι καὶ μετ' ἐπιτάσεως ἐξισάμενοι. EROTIANVS. Typhodes dicuntur febres, quæ cum stupore fiunt & intensam cum furore habent mentis alienationem. Hinc τυφομανία: μικτὸν ἐκ φρενιτιδος καὶ ληθαργικῆς πάθημα. GALENVS in Exegeti vocum Hippocratis. Mixtum ex phrenitide & lethargo malum. Betäubte Sieber. Τυφωμανία ἐστὶ ληθαργικὸς παρακοπτικός, ἢ παρακοπή ληθαργική. Typhonia, delirus lethargus, vel lethargicum delirium est. GALEN. in Def. med.

ΤΥΧΗ, Fortuna. Coniungit hæc tria HIPPOCRATES, τύχην, τέχνην, φύσιν. Fortunam, artem, naturam, sed fortuna nihil est. Ἐμοὶ γὰρ δοκέσαι μὲν οἱ ἐπιτυγχάνειν καὶ ἀτυχεῖν οἱ καλῶς τε καὶ κακῶς πρῆξαι ἐπιστάμενοι ἐπιτυγχάνειν τε γὰρ τὰτ' ἐστὶ, τὸ καλῶς ποιῆσαι. ἀτυχεῖν δὲ τὰτ' ἐστὶν, ὃ ἢν τις μὴ ἐπίσῃται. HIPPOCR. de locis in homine. Mihi videntur tantum felices aut infelices esse, qui bene vel male agere norunt, bona enim fortuna uti, idem est ac bene facere, mala autem, illud est, si quis artis gnarus haud fuerit. Ἡγεῖμαι δὲ τοῖσι μὲν κακῶς θεραπευομένοισι νοσήμασι τὴν ἀτυχίην ἐπεσθαι, τοῖσι δὲ εὖ, τὴν εὐτυχίην. HIPPOCR. de Arte. Arbitror autem id infortunium esse, si morbi male curentur, ex bene curatis autem fortunam sequi. Das Glück oder Unglück in denen Curen ist nichts anders, als der nicht zu hindernde Erfolg des Guten und des Bösen, oder die Folge guter oder schlechter Anordnungen in Krankheiten.

Τ.

ΤΒΩΣΙΣ, Vertebrarum dorfi intus compulsiō. Das Berrencken derer Rücken.

cken. Wirbel nach innen zu. Ἐβωσις ἢ μὲν εἶσω, ἐπιθανάτος, αἰτία ἔξω σχεσι, ἀποναρκῶσι. HIPPOCR. de Aliment. Vertebrarum intus luxatio lethalis, urinæ suppressionem & stuporem accersens.

ΤΥΦΙΗ, Sanitas, morbo oppositus in homine status. Ἐγμῆ ἐν ἐστὶ διάθεσις κατὰ φύσιν ἐνεργείας ποιητικῆ GALEN. de Morb. Caus. Libr. 3. Sanitas est actionum secundum naturam dispositio. Ἐν ἐνκρασίᾳ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ, καὶ ξηροῦ καὶ ὑγροῦ τὸ ὑγιαίνειν ἐστὶν, ἐν τῇ τέττων δυσκρασίᾳ καὶ τὸ νοσεῖν. GALEN. de morb. differentis Libr. 1. In debita miscela calidi & frigidi, siccī & humidī consistit sanitas, & in horum intemperie, morbus. Die Gesundheit, der Gesundheit der Krankheit.

ΤΥΠΟΚΙΡΣΟΚΗΛΗ ἐστὶ ἀνευρυσμὸς τῶν τρεφόντων τὸν διδυμον ἀγγείων, καὶ ἀργῆ ὑγρῆ συλλογῆ κατὰ τι μέρους τῆς σπλάγνης. Hygrocirfocele est dilataio vasorum, a quibus alimentum testibus suppeditatur, & lenti humoris in aliqua scroti parte collectio. GALEN. in Def. med. Ein Wasser-Bruch. Eine Sammlung ausgetretener Feuchtigkeiten um die Samen-Gefäße.

ΤΔΑΤΙΣ, Aquula. Bulla limpidiofero turgida, passim nascens, inter morbos palpebrarum, ὕδατις, ἂσπια τίς ἐστὶ πιμελώδης ὑπεστραμμένη τῷ τῆ βλεφάρου δέρματι παρὰ φύσιν. PAVL. AEG. Libr. 6 14. Aquula pinguis quædam est substantia palpebræ cuti substrata præter naturam. Eine Wasser-Blase. Eine weiche Geschwulst an denen Augenlidern.

Τὸ ΤΔΡΟΚΕΦΑΛΟΝ, πάθος ἀνόμασται μὲν ἀπὸ τῆς ἰδιότητος τῆς γινόμενης ὑγρῆς ὑδατώδους τὴν ἂσπια ὑπάχοντι, γίνεταί δὲ τοῖς παιδίοις κατ' αὐτὴν τὴν ἀπό-
τεξιν

τεξιν, ἀφυώς θλιβομένης ὑπὸ τῶν μαϊῶν
τῆς κεφαλῆς, ἢ ἐξ ἀδήλας αἰτίας, ἢ κατὰ
ῥῆξιν ἀγγεία, ἢ ἀγγείων, ἢ κατὰ ἀραίωσιν
διιδρωμένης τῆς ὕλης καὶ φερομένης μεταξὺ
δέρματ[⊖] καὶ περικρανία. Ἡ γὰρ μετα-
ξὺ περικρανία καὶ δέρματ[⊖] συνίσταται τὸ
ὑγρὸν, ἢ μεταξὺ περικρανία καὶ ὀστέα, ἢ
μεταξὺ ὀστέα καὶ μῆνιγγ[⊖]. Τοῖς μὲν ἐν
μεταξὺ δέρματ[⊖] καὶ περικρανία παρέπε-
ται ὄγκ[⊖] ἐναφῆς, ὁμόχρους, ἀναλγηῆς, εἰς
ὑψ[⊖] κεκυρτομέν[⊖], ὑποπίπτων, κατὰ
τὴν ἐπέρευσιν τῶν δακτύλων ῥαδίως ὑπέικων
καὶ ἀντιμεδιτάμεν[⊖]. Τοῖς δὲ μεταξὺ
περικρανία καὶ ὀστέα, τὰ μὲν ἄλλα ὁμοίως,
ὁ δὲ ὄγκ[⊖] μᾶλλον σκληρότερός τε καὶ
βραδέως εἰκων, ἀλγῆσι τε μᾶλλον. Τοῖς
δὲ μεταξὺ μῆνιγγ[⊖] καὶ ὀστέα, ὄγκ[⊖] μὲν
ἔσται, ἀλλ' οὐκ ὑπέικων, ἠδὲ ὁμοίως ἐναφῆς,
πλὴν τῆ βικία ὠθόμεν[⊖] εἰκει, τὸ γὰρ
ὀστέον τῶν νηπίων ἐστὶ νεοπαγῆς ὄν, ἐνεικτον
τέως ἐστὶ καὶ μάλιστα, ἀραιωθεισῶν τῶν ῥα-
φῶν, ὅθεν ἢ πάροδ[⊖] τῆ ὑγρῆ πρὸς τ' αὐτὸς
γίνεται. Γινώσκεται δὲ τῆτο ῥαδίως, τῷ δρα-
πετεῦσιν ἀντιπαρωγόμενον εἰς τὸ βᾶδ[⊖]
ἐν τῇ πιλήσει τῆ ὑγρῆ, ἐδύνη δὲ μείζων τῆ-
τοις γίνεται, ἢ δὲ κεφαλῆ πᾶσα διίσταται
καὶ τὸ μέτωπον αὐτοῖς ἐξω προσβεβλήται
καὶ ἀτενὲς ὀρῶσι καὶ δακρύουσι συχνότερον.
PAVLVS AEG. Libr. 6. γ. Hydroce-
phalus morbus dicitur, a qualitate hu-
midi, quod sua natura aquosum sit, fit
autem infantibus nascituris sive ab ob-
stetrica vehementer pressis capite, aut
ex causa etiam abscondita, aut a ruptura,
valis unius vel plurium, aut rarefactio-
ne, transudante materia & effusa inter
cutem & pericranium. Aut enim inter
pericranium & cutem, constituitur hu-
mor, aut inter pericranium & os, aut
inter os & meningem. Illis adeoque,
quibus inter cutem & pericranium tu-
mor est, mollis est, colore æqualis, in-
dolens, elatior, subsidens ad motus digi-

tis, facile cedens iterumque revertens.
Illis autem, quibus inter pericranium
& os tumor est, reliqua equidem per-
inde sese habent, tumor durior est,
& difficulter cedens, magisque illi do-
lent. Illis autem, quibus inter me-
ningas & os tumor est, tumor equidem
erit, ast non cedens, nec æqualiter mol-
lis, nec nisi vi pressus cedit: Nam os
infantis adhuc recens cum sit, mobile
adhuc est, nondum cohærentibus futu-
ris, unde per illas via humori ad exter-
na est. Cognoscitur autem hoc facile,
si retroprimitur humor introrsum, do-
lor enim his major est, & caput diduci-
tur magis & frons illis extrorsum emi-
net, & fixos habent oculos & lachry-
mas fundunt intensius. Der Wasser-
Kopf, eine Kranckheit bey Kindern vor
der Geburth. Die Wasser sammeln sich
entweder zwischen der Haut und dem Pe-
ricranio, oder zwischen dem Pericranio
und denen Knochen, oder zwischen diesen
und der Meninge. Ὑδροκέφαλον ἐστὶ
ὑδατώδες ὑγρῆ, ἢ αἵματ[⊖] τῆ τρυγῶδες
συλλογῆ κατὰ τι μέρ[⊖] τῶν τῆν κεφαλῆν
πλεκόντων σωμάτων. Hydrocephalon
est aquei humoris, aut sæculenti sangui-
nis, in aliqua parte eorum corporum
quæ caput ambiunt, collectio. GALEN.
in Def. med. Τὸ ὑδροκέφαλον πάθ[⊖]
προσηγόμενται ἀπὸ τῆ ἐν τῇ κεφαλῇ ὑδα-
τώδες ὑγρῆ συλλεγομένη κατὰ τὸ πλεῖστον
μὲν ἐν ὑδατώδες συλλέγεται, ἐνίοτε δὲ τρυ-
γῶδες, ἢ διαίμων συνίσταται αἰεὶ δὲ ἀργόν
συνίσταται τῆτο, ἢ ἐξ ἀδήλας, ἢ ἐκ προδήλας
αἰτίας. Hydrocephalon, affectio appel-
lata est ab aquoso humore in capite col-
lecto. Ut plurimum igitur aquosus hu-
mor colligitur, aliquando autem sæcu-
lentus, aut cruentus. Semper vero
lentus existit, aut ex obscura, aut ex
manifesta causa. AET. Libr. 6. cap. 1.

ΥΔΡΟΚΗΛΗ, αργόν υγρόν συλλεγόμενον περί τὸ μέρος τῶν τῶν ἰσχυρῶν διαπλεκόντων σωμάτων, ὄγκον τε ἀπεργαζόμενον αἰδητὸν, ταύτης τῆς ὀνομασίας τετύχηκεν. συνίσταται μὲν ἔν, ὡς τὰ πολλὰ, τὸ υγρὸν ἐν ἐρυθροειδέι περί τὸν δίδυμον, εἰς τὴν πρόσθεν μέρος, καὶ ὁ μάλιστα χωρίζεται τῷ δίδυμῷ ὁ ἐρυθροειδής, σπανίως δὲ καὶ ἐν τοῖς ἐξωτέρω τῷ ἐρυθροειδέι ὑμέρος τὸ πάθος συνίσταται. πολλὰς δὲ ἐν ἰδίῳ χιτῶν περιέχεται τὸ υγρὸν. Humor is otiosi in parte aliqua corporum scrotum implicantium colluvies, tumorem excitans sensibilem, hoc nomen sortita est. Colligitur itaque humor magna ex parte in tunica erythroyde appellata, circa anteriorem testiculi regionem, qua potissimum membrana ita a testiculo separatur. Subinde peculiari tunica humor comprehenditur. PAVLVS AEGINETA Lib. 6. cap. 62. Ac ne ei quidem humori qui inter tunicas est, una sedes est. Nam modo inter summam & mediam, modo inter mediam & imam consistit. Graeci communi nomine, quicquid est, ὑδροκήλην appellant: nostri, ut scilicet nullis discriminibus satis cognitis, hoc quoque sub eodem nomine, quo priora, habent. CELS. Lib. 7. cap. 18.

ΥΔΡΟΦΟΒΟΣ, ἢ Ὑδροφοβία. Ὑδροφοβος ἐστὶ πάθος ἐπὶ δήγματι κυνὸς μαινομένου γινόμενον, μετὰ τῷ ἀποστέφειν τὸ ποτὸν, καὶ σπᾶσαι καὶ συντείνεσθαι γίνεται ὁ αὐτοῖς καὶ παράκοπή. Aquae reformidatio est affectus ex rabiosi canis morfu ortus, cum potus auersione, convulsione, & singultu, his vero etiam delirium supervenit. GALEN. in Def. med. Die Furcht vor dem

Wasser. Ein Zufall des Siebers vom tollen Hunde: Biff. Qui a cane rabido admorsus fuit, dicuntur. Λυσσώδηκτοι. Λυσσᾶσι δὲ οἱ κύνες ὡς τὸ πολὺ μὲν ἐν τοῖς σφοδρότεροις καιύμασι, ἐστὶ ὅτε καὶ ἐν τοῖς ἐπιτεταμένοις κρίσει, λυσσῆσαντες δὲ καὶ πῖσιν καὶ ἔρωσιν ἀποστέφονται, καὶ διψᾶδες μὲν εἰσι, & ποτικὸι δὲ, καὶ ἀσθμῆναι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ τὰ ἄλλα κλίνας, σιελον δὲ καὶ δαψιλῆς καὶ ἀφρώδες ἀφίησι, καὶ ἀφῶνοι τ' ἐπίπαι εἰσι, καὶ δια ἀφρονες, ὡς μὴδὲ τὸς οἰκείας γνωρίζον, ἐφαρμῆσι γένε χωρὶς ὑλαγμῆ πᾶσιν ὁμοίως καὶ θηρίοις καὶ ἀνθρώποις καὶ δάκνισσι, δάκνοντες δὲ παρά χεῖρα μὲν ἔδεν ἔχληρον φέρουσι, πλὴν ὅσον ὀδύνη τὴν ἐν τῷ τραύματος, ὑπερον δὲ πάθος ἐμπαιῶσι τὸ καλέμενον ὑδροφοβίαν, ὁ συμπίπτει μετὰ σπασμῶν, ἐρένδες ὅλε τῷ σώματος μάλιστα δὲ τῷ προσώπῳ, καὶ μετὰ ἐφιδρώσεως καὶ ἀπορίας καὶ τὸ ὕδωρ φέουσαν, ἐρᾶντες τε καὶ προσφερόμενοι τινὲς δὲ καὶ πᾶν υγρὸν, ἐνοῖ δὲ καὶ ὑλακτῶσιν ὡσπερ οἱ κύνες καὶ δάκνισσιν ἐπιόντας, καὶ δάκνοντες αἰτία τῷ αὐτῷ κατέστησαν πάθος. PAVLVS AEGINETA L. v. γ. Rabiosi fiunt canes plerumque in vehementibus aestatis caloribus, aliquando etiam intensiore frigore. Si rabiosi sunt, ab esu potuque abstinent, & siticulosi sunt, nec tamen bibunt, & anhelant, & aures habent pendulas, salivam autem tenuem & spumantem ex ore dimittunt, & muti sunt & stupidi veluti, ut nec domesticos cognoscant. Irriunt adeoque sine latratu, tam in animalia quam in homines & mordent, admorsus autem statim ab initio nihil mali inferunt, nisi quantum doloris ex vulnere habent, deinde morbum faciunt, qui hydrophobia vocatur, qui accidit cum convulsione, rubore totius

totius corporis, maxime autem faciei, & cum sudatiunculis & anxietate, & aquas fugiunt, videntes illas, aut illuc delati, quidam omne humidum. Quidam etiam latrant, veluti canes & mordent obvios, & mordentes hujus ipsius morbi causæ fiunt. Ἴσμεν δ' ἐνίοτε καὶ τῶν ὑπὸ κυνὸς λυττῶντος δηχθέντων ὑπερὶν ποτε δείσαντας τε τὸ ὕδωρ, καὶ τελευτήσαντας, ἀπὸ τῆς πρώτης ἀρχῆς ἐν ἡ δηχθέντες ἔτυχον, μετὰ δύο μῆνας, ἢ τρεῖς, ἢ τέτταρας, ἢ πολὺ πλείους. οἶδα γὰρ τινα καὶ μετὰ ἐνιαυτὸν εἰς τὸτο δὴ τὸ πάθος ὁ καλεῖσιν ὑδρόφοβον, ἐμπετόντα. περὶ δ' ἅπασιν τοῖς ἰατροῖς ἔδοξεν ἐσχάτη γίνεσθαι ζηρήτης ἐν τοῖς σερεοῖς τῆ ζωῆ μορίοις, αἷμα τῶ καὶ τὴν κατὰ φύσιν δερμασίαν παρηυξήσθαι, τετραμμένην ἐπὶ τὸ πυρῶδες. ταύτην ἐν τὴν διάθεσιν ὁ τῆ κυνὸς ἰὸς ἐργάζεται πολλῶ χρόνῳ, κατὰ βραχὺ δηλονότι. Scimus autem nonnullos & a cane rabido morsos, qui postea tum aquas formidaverunt, tum a morsus initio post duos vel tres vel quatuor vel multo plures menses interierunt. Novi sane & quendam qui exacto anno eam incurrit affectionem quam ὑδρόφοβον (id est aquæ timorem) vocant: quæ medicis omnibus summa in solidis animalis partibus siccitas esse videbatur, atque una adaucta naturalis caliditas, in igneam conversa. Affectionem hanc caninum virus parit longo tempore, paulatimque. GALEN. in Prorrh. Hipp. Com. 2.

ΥΔΡΩΛ, τῶν κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν ἐξανθημάτων ἐστὶν ἐλικῶδες τραχύνοντος τὸ δέρμα καὶ γίνονται, καθάπερ καὶ αὐτὸ τ' ἔνομα ἐπιπέπνυται διὰ τῆς πολλῆς ἰδρώτας: οἷα ἔστι γὰρ ἔτοι τὸ δέρμα καὶ κνισμῶδες ἐργάζονται καὶ τραχύνουσι ἐλικῶδες. GALEN. Comm. in Sect. 3. Aph. Hip-

pocr. 21. Sudamina sunt exanthemata in superficie, quæ exulcerata cutem exasperant, fiuntque, uti ipsum nomen significat, per sudores multos, mordent enim cutem, pruriginosamque efficiunt & exasperant. Schwitz-Bläschen, His-Bläschen.

ΥΔΡΩΨ, ὕδρωψ, Hydrops, effusio feri in pingue velum totius hominis, HIPPOCR. Lib. de ratione victus in morbis acutis, duas nominat species, tumoris ratione diversas, ὑποσαρκίδα, dum tumor magis sub carnibus est, καὶ τὸν μετ' ἐμφηστήματος. Illum qui, cum tumore est subcutaneo veluti inflato. Deinde a causis, differentias hydropis stabilit HIPPOCR. est enim illi in Libris Prognost. & Coac. Prænot. ὕδρωψ ἀπὸ τῆ σπληνός, ἀπὸ τῆ ἥπατος & ἀπὸ τῆ λευκῆ φλέγματος, hydrops a liene, ab hepate & ab alba pituita. Præterea locales sunt hydropes ὕδρωψ, ἐν ἐρχέσι hydrops testium. HIPPOCR. Libr. de morb. mulierum, ὑδρῶν, ὑδραίνειν, ὑδαταίνεσθαι, passim, ἐστὶ δὲ ὅτε καὶ καθ' ὅλον τῆ σώματος τὸν ὄγκον φλεγματώτερον αἷμα περιέχεται, πῆ μὲν ἀπὸ τῆ ἥπατος πῆ δὲ καὶ πάσης τῆς σαρκὸς τῆ σώματος ὅσον ἐξυδατεμένης, τικτόμενον, ἄτε λευκὸν καὶ φλεγματώδες τὸ σῶμα φαίνεσθαι νεκρῶ παραπλήσιον, καὶ καλεῖται λευκοφλεγματία, ὑποσαρκίδιος, ὕδρωψ ἢ ἀνασάρκα, συνιστάμενος ἀπὸ τε πυρετῶν μακρῶν καὶ σομάχε καχεξίας καὶ ἐπίσχεσεσῶν χρονίαν αἰμορροϊδῶν καὶ γυναικέσδε. PAVLVS AEGIN. Libr. 3. μη. Aliquando in toto corpore est serosior sanguis, aliquando ab hepate, aliquando a carne corporis veluti in liquamen soluta, nascens, ut album & serolum corpus compareat, mortuo simile, & vocatur leucophlegmatia, hydrops, hypofarca, aut anasarca, a febribus magnis

gnis & stomachi cachexia (aut digestionis vitiis) & a retentis hæmorrhoidibus fluxuque muliebri. Hydrops partialis, uteri, capitis. Ἡ γαστήρ πλήρης, ὡσπερ κύβητος, κινέεται δὲ ἄδεν ἐν τῇ γαστρὶ, ἔδὲ γάλα ἐν τοῖσι τιτθόισι ἐγγίνεται. HIPPOCR. de Morb. Mul. Uterus plenus, instar gravidæ, nihil autem moveretur in utero, nec lac in mammis generatur. Ἡν ὕδρες ἐν τῆσι μήτρῃσιν ἐγγίνεται, τὰ ἐπιμήνια ἐλάσσων, ἢ κακίῳ γένηται, ἔπειτα ἐξουπίνης ἐκλείπει, ἢ ἡ γαστήρ ἐπανοιδέει καὶ οἱ μαστοὶ ξηροὶ γίνονται, ἢ τ' αἴθια πονήρως ἔχει, ἢ δοκέει ἐν γαστρὶ ἔχειν. HIPPOCR. de Morb. Mul. Si hydrops in utero oboriatur, menses pauciores & deteriores fluunt, deinde repente deficiunt, venter intumescit, marmæ ficcæ evadunt, & in reliquis, mulier male habet, sibi que utero gestare videntur. Hydropses symptomatici, viscerum tibi-dorum ac febrium. Ὑδρωπες τὴν πυρετὸν μὴ πάνοντες, κακοί. GALENUS Comm. 11. in Progn. Hippocr. Hydropses febrem non sopientes, mali. Ὁι ὕδρωπες, οἱ ἐκ τῶν ὀξέων νοσημάτων, κακοὶ ἢ θανατώδεις. HIPPOCR. Prognost. Hydrops omnis, qui ex acutis morbis oritur, malus & lethalis. Ὑδρωπες γίνονται καὶ ἢν φύματα ἐν τῷ πλεύμονι ἐμφυῖ, ἅσπερ ἔχουσιν ὕδωρ, καὶ ἐκέρχῃ ἐς τὰ στήθεα. HIPPOCR. de int. affect. Hydrops sæpe gignitur, ubi tubercula in pulmone exoriuntur aquam continentia, quæ in pectus effundatur. Hydropicos diarrhæa sanat. Ὑπὸ ὕδρωπος ἐχομένω, τῶ κατὰ τὰς φλέβας ἐς τὴν κοιλίην ὕδατος ἐκέντος, λύσις. HIPPOCRATES Aph. 6. 14. Ab hydropo detento, si aqua secundum venas in alvum fluxerit, solutio fit. Τοῖσιν ὕδρωπιάδεσι, ἐς κοιλίην ἐκέρχοντος τῶ ὕδατος, λύσις. HIP-

POCR. Coac. Prænot. Hydropicis, in alvum perumpente aqua, solutio. Τῶν λευκοφλεγματοῦντας διάρροια πάυει. HIPPOCR. Coac. Prænot. Leucophlegmatia correptos, diarrhæa solatur. Cachectica malique humoris sunt hydropicorum corpora. HIPPOCR. Aphor. sect. 6. art. 8. Τοῖσιν ὕδρωπικόισι, τὰ γινόμενα ἔλκεα ἐν τῷ σώματι, ἐξαιδίως ὑγιάζονται. Verit. CELS. Lib. 3. cap. 21. Ne ulcera quidem in his ægris (hydropicis) facile sanescunt. Die Wasser sucht, meistens von verhärteter Zuber, bisweilen von schwübrigen Zungen: Sie ist entweder allgemein, oder nur diesem oder jenem Theile eigen.

ΥΠΕΡΕΜΕΤΟΣ, ὑπερέμετος. Proprie vox notat vomitum vehementem, sed amat hippocrates hanc notionem, quando de valis sanguinem ex se in cava emittentibus loquitur, uti ipse explicat. Ἡν περὶ τὸν ἐγκέφαλον φλεβία ὑπερεμήση, τὸ μὲν ἄνομα ἐκ ὀρθῶν τῆ νέσῳ, ἔδὲ γὰρ αἰνυτὸν ὑπερεμήσαι ἔδὲν τῶν φλεβίων, ἔτε τῶν ἐλασσόνων ἔτε τῶν μεζόνων, ὀνομαίνουσι, δὲ, ἢ φασὶν ὑπερέμετον. Si circa cerebrum venulæ supervomant, nomen quidem rectum morbo non est: (neque enim fieri potest, ut aliqua vena live parva, siue magna supervomat) nominant tamen & dicunt ὑπερέμετον (id est supervomitum) HIPPOCR. de morb. Lib. 2.

ΥΠΕΡΚΑΘΑΡΣΙΣ, Nimia purgatio, ἐπὶ ὑπερκαθάρσει σπασμὸς καὶ λυγμὸς ἐπιγενόμενος. HIPPOCR. Lib. 5. Aph. Nimia purgationi spasmus & singultus superveniunt. Est etiam nimii, mensium fluxus significatio. Ὑπερκαθάρσις αἰμοῦ ἐκ γαστρὸς ὑσέρας: Ὑπερκαθάρσεις δὲ γυναικῶν γίνονται, ποτὲ μὲν τῶν καταμηνίων ἐπιτελούντων, καὶ ἀθροῦτερον φερομένων, ποτὲ δὲ, ἐπὶ τελείαις ἀποτέξεσιν, αἰτνες ὡς τὸ πολὺ καὶ αὐτομάτως πάυον-

πάνονται, συνεχώς δὲ καὶ ἐπὶ ἀμβλώσειν
ισχυρῶς αἰμορροῦσιν, ὡς τε πολλάκις ἐπι-
γενέσθαι κίνδυνον. PAVL. AEGINETA.
Libr. 3. 3. B. Hypercatharsis uteri seu
nimius sanguinis fluxus. Nimius sangui-
nis fluxus foeminis fit, aliquando men-
sibus ipsis adauctis & copiosius fluen-
tibus, aliquando autem post absolutum
partum, quæ fluxiones plerumque
sponte sistuntur, sed indefinenter &
valde sanguis funditur post abortus, ut
sæpe periculum abinde fit. Blut-
Sturz derer Wiber. Alle übermäßige
Reinigung, heftiger Stuhlgang, sonder-
lich nach unzeitigen Geburten.

ΥΠΕΡΚΡΙΣΙΣ, βαρυνομένη τῷ πλήθει
τῶ αἵματι ἢ φύσει ἠρησε μὲν ἐπὶ τὴν
ἀπίκρυσιν αὐτῆ, κρατῆσαι δὲ τῶ συμμέτρῳ
μὴ δυνήσασα, τὴν καλεμένην ὑπέκρυσιν
εἰργάσατο. GALEN. Comm. 3. ad Hip-
pocr. Prorrh. 3. Gravata multitudine
sanguinis natura impetum quidem fecit
ad apocrisin (separationem,) sed ipsum
modum servare haud valens, hypercri-
sin sic dictam, seu immoderatam excre-
tionem, efficit. Alle übermäßige Rei-
nigungen.

ΥΠΕΡΠΩΡΩΣΙΣ, καταγμάτων.
Callus ossium fractorum justo plus cre-
scens. Αἱ τῶν καταγμάτων ὑπερπώρω-
σεις ἀπρέπειαν μὲν ἐργάζονται πάντως
ἐνίοτε δὲ δυσεργίαν, εἰ πλησίον ἀρθρῶν γέ-
νοιτο. PAVLVS AEGINETA Lib. 6. ε η.
Calli ossium fractorum excrecentes, tam
indecentiam quam actionis noxam affe-
runt. Ueberwachsender Callus nach
Bein-Brüchen.

ΥΠΙΝΟΙ μακροί, Somni longi, Ὅτι
τῷ χρόνῳ μόνον ὑπερβάλλοντες τὴν κατὰ
φύσιν συμμετρίαν εἰσπίπτει. δυσδιέργεται,
βαδέει καὶ μὴ ταρυχαδέει. GALENVS
ad Hippocr. Lib. 2. Aphor. 3. Qui
tempore tantum naturalem mensuram

superant, nec tamen excitatu difficiles,
profundi, nec tamen turbulenti. Schlaf-
riskeit ohne Kranck senn. Ὑπνος Φαν-
τασιώδης καὶ δορυβάδης. Somnus
interruptus & turbulentus. GALE-
NVS de sanitate tuenda Libr. 4. Un-
ruhiger Schlaf. Κατ' αὐτὸς τὸς ὕπνος
Φθέργεται παρκοπτικῶς, καὶ ἢ ἐξογεί-
ρονται, μέχρι πολλῆ παρανοῶσαι. GALEN.
Comm. 2. in Aphor. Hippocr. In so-
mnis loquuntur confuse, & si expergi-
seuntur, diu delirant. Βαδῆς καὶ δυσ-
διέργεται ὕπνος ἀκάτακταρος, ὅταν ἀκί-
νητῶ καὶ ἀκίσητος ἀνδρωπος ἐπὶ χρόνῳ
τινός, γίνεται: GALEN. Comm. 2. in L. 2.
Prorrh. Hippocr. Somnus profun-
dus & excitatu difficilis audit carus, dum
immori & sensu destituti ad tempus
ægri sunt. Somnus etiam sanorum
HIPPOCRATI Aphor. Sect. 2. Art. 3.
suspectus est. Ὑπνος ἀργυπνίη, ἀμφο-
τέρω τῶ μᾶλλον γερόμενα, κακόν. Vertit,
CELS. Lib. 2. cap. 4. Aequè vero si-
gnum malum est, etiam somno ultra
debitum urgeri.

ΥΠΟΓΛΩΣΣΙΣ, καὶ ὑπογλώσσιον. Tu-
mor sub lingua: Ὑπογλώσσιον, βάρτα-
χος AETIO Tetrab. 2. Libr. 4. cap. 39.
unde etiam nunc Ranula dicitur. ὁ ὑπο-
γλώσσιος βάρταχος διόγκωσις τῶν ὑπὸ τὴν
γλώτταν μερῶν, μάλιστα δὲ φλεβῶν. Sub-
lingualis tumor ranula dictus est, tumor
omnium sub lingua partium, maxime ve-
narum. Geschwulst unter der Zungen.
Siehe Βάρταχος.

ΥΠΟΣΤΑΣΕΙΣ, τῶ τοῖνον διατήμα-
τος τῶ χύματι τριχῆ διηρημένα, εἰς τε
πυθμένα δηλονότι τῆς αἰμίδος, καὶ ἐπιφά-
νεια, καὶ τὸ τῶν ἀμφοτέρων τέτων περῶ-
των μέσση, τὰ μὲν πρὸς τὸν πυθμένα τῆς
αἰμίδος χωρῶντα παρυστάμενα, ὑποστάσεις
εἶφασαν εἰ περὶ τὰ τοιαῦτα σοφοί, ἀπὸ τῶ
ὑφίστασθαι δηλονότι, τῆς ὑπὸ προδέσεως
δεδηλω-

δεδηλωκυίας τὴν κάτω σχέσιν ὅσα δὲ χωρεῖ πρὸς τὸ τῆ παντὸς διαστήματος μέσον, ἀνωρηματα, ἀπὸ τῆς αὐράς, ὄμα, τῶν ἀμφοτέρων, ὡς ἴσμεν, ἀφρηκυίας περάτων. ὅσα δ' αὖ πρὸς αὐτὴν χωρεῖ τὴν ἐπιφάνειαν, νεφέλας, ὡσπερ ἀπογείας ἄσας, ἀνάλογον τῇ γῆ τιθέντες τὸν τῆς ἀμίδος πυθμένα, ἐπεὶ καὶ πρὸς αὐτὸν χωρεῖ τὰ βαρύτερα τὸν πυθμένα. κοινῶ δὲ τὰντα πάντα καὶ γενικῶ ὀνόματι παρυφιστάμενα λέγεται, ἀπὸ τῆ σπηδήποτε τῆ σχήματος παρυφιστάσθαι. Altitudine igitur corporis urinæ trifariam divisa, & in fundum & imam regionem matulae, superficiem, supremamue regionem, utrarumque harum extremitatum medium, ea contenta quæ in fundum matulae descendunt, hypostases (hoc est subjecta) vocaverè, qui harum rerum periti fuerunt, a verbo ὑφιστάσθαι, videlicet præpositione ὑπὸ subsignificante infimam habitudinem: Quæ vero concesserunt ad medium totius altitudinis, appellaverunt ἐνωρηματα (hoc est sublaciones, vel dicas sublimia) arbitror derivantes ab elatione, tanquam æquo spatio secederent ab utrisque extremis. Quæ vero pervenerunt usque ad superficiem, vocaverè nubes, tanquam a terra summe secederent, putantes fundum matulae proportionè respondere ipsi terræ, quoniam ad ipsum fundum gravia descendunt. Communi & generali nomine hæc omnia παρυφιστάμενα, hoc est contenta, dicta sunt, eo, quod in qualibet altitudinis parte corporis urinæ, insistant & contineantur. ACT. Lib. 1. περὶ ὕρων. cap. 13. Vide Urina.

ΥΠΟΠΤΟΣ, ὁ κερρατοειδὴς ἐνὶ τε γίνετα ὑπόπυος, ποτὲ μὲν διὰ βίβδος, ποτὲ δὲ ἐπιπολῆς, ὄνυχι, προσσειόμετος τῆ πύθ κατὰ τὸ χῆμα, διὸ καὶ τὸ πάθος ὄνυχα προσγορεύεσσι. PAVL. AEG. L. 3. κβ. Cornea

oculi quandoque pus intra se concipit, vel profunde vel superficietenus, ulcere speciem habente unguis, unde etiam unguis dicitur. Schwähren zwischen der Horn-Haut des Auges. Ὑπόπια autem PAVLO AEGINETAE sunt, πελώματα, maculae lividae sub oculis. Nunc vox denotat pus sub cornea.

ΥΠΟΣΠΑΔΙΑΙΟΙ, Quibus glans imperforata est, πολλοῖς ἐκ γενετῆς, ἢ βάλανος ἢ τέρεντα, ἀλλ' ὑπὸ τῶ κυνὶ καλῶν κατὰ τὸν ἀπαρτισμὸν τῆς βαλάνου τὸ τρεῖμα εἶναι ἐντεῦθεν ἄτε ἔρειν εἰς τ' ἀμπροσθεν δύναται, ἔτε τεκνοποιεῖν τῆ σπέρματος αὐτοῖς εἰς τὴν μήτραν ἐπ' ἐνδείας ἀκοντίζεσθαι μὴ δυναμένως: PAVLVS AEGIN. Libr. 6. νδ. Multis a nativitate glans penis haud perforata est, sed sub frænulo, juxta glandis tuber foramen est, unde in longum projicere urinas haud possunt, nec generare, semine recta in uterum projici haud valente. Mangel der Öffnung an der Eichel der männlichen Ruthe, woher das Unvermögen zum Kinder-Zeugen entsteht.

ΥΠΟΣΦΑΓΜΑ, ἐστὶ ῥήξις τῶν φλεβῶν τῆ ἐπιπεφυκότος, ἐκ πληγῆς ὡς μάλιστα γνηομένη. PAVL. AEGIN. Libr. 3. κβ. Sugillatio, magna oculi ruptura est, venarum maxime, illarum, quæ sunt in tunica adnata oculi. Blutrothe Augen von ausgegetrennen Geblüte unter der Haut welche adnata heisset Τὸ δὲ καλούμενον ὑπόσφαγμα ἐκ πληγῆς μὲν τὴν ἀρχὴν ἔχει, ῥήξις δὲ ὅδε γίνεται τῶν φλεβιδίων ὅσα περὶ τὸν ἐπιπεφυκίτα διατέτανται, καὶ αἱματώδης καὶ ὑποφλεγμαίνων ὁ ὀφθαλμὸς φαίνεται. Ὑπόσφαγμα vero ex iclu ortum ducit: In hoc venulae quæ ad tunicam adnatam pertinent, rumpuntur, & cruentus inflammatusque oculus cernitur. ACT. Libr. 2. περὶ διαγν. παθ.

παθ. cap. 7. Ein mit Blut von einem Schläge unterlaufenes Auge.

ΥΠΟΨΑΛΑ, *ελκεα*. Ulcera, pus sub cicatrice latens habentia, præpostere consolidata. HIPPOCR. de Medico. Ueberheilte und verborgen Eysterhabende Schäden.

ΥΠΟΧΟΝΔΡΙΟΝ, Pars est ea corporis, quæ nothiis cottis subest, quod τῷ χόνδρῳ ὑπόκειται, cartilaginibus subjacet, cujus affectiones variæ sunt, mali hypochondriaci nomine recentius compellata: Ὑποχόνδριον ἀνασπασμένον, præcordia intus contracta. HIPPOCR. Coac. Prænot. Ὑποχόνδρια διαβορβορίζοντα, murmurantia a flatibus præcordia. HIPPOCR. Lib. 3. Aphor. 64. Ὑποχόνδρια καταξηρασμένα ἢ ἰσχυρῶς ἀνυμώδη, præcordia valde deficcata & squalida. Ὑποχόνδρια μετέωρα, præcordia elata, tumida, inflata, Lib. 1. Epid. Aegrot. 8. Ὑποχόνδρια διαβορβορίζοντα. HIPPOCR. Lib. 5. Epid. Hypochondria flatuosa. Κοιλίης ἀλογοὶ ἐπάρεσις. HIPPOCR. Coac. Præn. ventris elationes sine causa. Βάρος ἦτοι καὶ ὑποχόνδριον, ἢ ἀλλό τι μέρος ἢ σπλάχνον, ἐχ' ἰκανὸν ἀποσῆσθαι τῶν συνήθων, ἢ ὄγκος τῆ σωματος, ἢ ἰχνοτης, ἢ ἀχρεια ἢ ὁ πρὸς τὰς κινήσεις ἐκνος ἢ ὑπνώδης διάθεσις, ἢ ἀγρυπνία. GALEN. de constit. med. c. 19. Similiter gravans dolor ad hypochondrium, aut caput, aut aliam partem, aut viscus, non valens sufficienter projicere consueta, corporis tumor, aut extenuatio, aut decoloratio, aut ad motus tarditas, aut somnolentia dispositio, aut vigilie. οἱ ἐξ ὑποχονδρίων ἀλγημάτων πυρετοὶ κακοηθεῖς: HIPPOCR. Prorrh. 1. febris hypochondriorum doloribus superveniens maligna.

Lebensfr. Griech. L. Deutsch. Wörterb.

ΥΠΟΧΥΣΙΣ, καὶ ὑπόχυμα. Suffusio, quam pro illius temporis ratione describit GAL. Introd. ὑποκεχύσθαι δὲ λέγουσιν, ὅταν συμβῆ παρέγγυσι ὑγρῶ τινὸς γενέσθαι κατὰ τὴν κόρη, καὶ πῆξιν πολλὰκις, ὡς κελύσθαι τὸ ὄραϊν ἢ καὶ ἀμαυρῆσθαι ἐν τῷ φαίνειν. Suffusionem esse quidam dicunt, cum aliquis humor circa pupillam effusus, concretionem sæpe fecerit, ut visum impediatur, vel certe debilitet in apparitione visibilium: Γλάνκωμα δὲ καὶ ὑπόχυμα, οἱ μὲν ἀρχαῖοι ἐν τ' ἡγῆντο εἶναι, οἱ δὲ ὕστερον, τὰ μὲν γλάνκωματα τῆ κρυσταλλοειδὸς ὑγρῆ πάθη ἐνόμισον ὑπὸ ὑγρότητος μεταβαλλομένα ἐπὶ τὸ γλάνκον, τὰ δὲ ὑποχύματα ὑγρῶν παρέγγυσι πηγυμένων μεταξὺ τῆ κερατοειδὸς καὶ τῆ κρυσταλλοειδὸς: PAVLVS AEGIN. Lib. 3. Glaucoma & suffusionem antiqui unum esse putaverunt, esse, recentiores autem glaucoma crystallini humoris morbum esse putarunt, ejus pelluciditate in obscurum cæsiū conversa, sed hypochyma dicunt esse suffusionem compactarum rerum inter corneam & crystallinum. Der Staar im Auge, von einem Fell unter der Sehe, nach derer alten Meynung.

ΥΠΟΧΩΡΗΣΙΣ, aut ὑποχώρησις, idem quod διαχώρησις, quæ per alvum abscedunt: Hæc uti signum considerantur in morbis quamplurimis. Stuhlgang. Ὑποχωρήματα μέλαινα. HIPPOCR. Lib. 7. Aphor. 63. 69. 81. dejectiones nigro sanguine tinctæ, vel atra bile notatæ. Stercora, uti signum HIPPOCRATES contemplatur. Ὑδαρές δὲ κέρτα, ἢ λευκόν, ἢ χλωρόν, ἢ ἐρυθρὸν ἰσχυρῶς, ἢ ἀφρώδες διαχωρέειν, πονηρὰ ταῦτα πάντα. εἰ δὲ πονηρὸν καὶ σμικρὸν τε εἶναι, καὶ γλισχρὸν, καὶ λευκόν, καὶ ὑπόχλωρον, καὶ λεῖον. ταύτων δὲ θανάτω-
 li δέσει

δέσμερα, ἂν εἴη, τὰ μέλαινα, ἢ λιπαρά, ἢ πέ-
 λια, ἢ ἰώδεια καὶ κάκοσμα: τὰ δὲ ποικίλα,
 χρονιώτερα μὲν τούτων, ἀλεθρία δὲ εἶδη
 ἦσσαν: ἐστὶ δὲ ταῦτα ζυσματάδεια καὶ χολ-
 ωδέα, καὶ πρυσσοειδέα, καὶ μέλαινα: ποτὲ
 μὲν ὁμοῦ διεξερχόμενα ἀλλήλοισι, ποτὲ δὲ
 κατὰ μέρος. in Prognost. Verrit
 CELSVS Lib. 2. cap. 6. Alvus quoque
 varia pestifera est, quæ strigmen-
 tum, sanguinem, bilem, viride aliquid,
 modo diversis temporibus, modo
 simul & in mistura quadam, discreta ta-
 men, repræsentat. Sed hæc quidem
 potest paulo diutius trahere; in præci-
 piti vero jam esse denuntiat, quæ liqui-
 da, eademque vel nigra, vel pallida, vel
 pinguis est: utique si magna fecditas
 odoris accessit. HIPPOCR. Aphor.
 Sect. 4. art. 21. Ὑποχρῆματα μέλαινα,
 οἰοεὶ αἷμα μέλαν, ἀπ' αὐτομάτη ἴντα καὶ
 ζῆν πυρετῶ καὶ ἀνευ πυρετῶ, κάκιστα. CELS.
 Libr. 2. cap. 8. Alvus nigra, sanguini
 atro similis, repentina, sive cum febre,
 sive etiam sine hac, perniciofa est.

ΥΠΟΦΟΦΕΟΝΤΕΣ ἐν τοῖς ποτοῖσι.
 Quibus potus cum murmure per gu-
 lam dehabitur: Paralyseos œsophagi &
 proxime instantis mortis signum. HIP-
 POCR. Coac. Prænot. Die vor Unver-
 mögen nicht schlucken können, und denen
 das Trinken mit einem Geräusche hinun-
 ter fällt, ein böses Zeichen. Πιστὸν χαλε-
 πῶς καταβρογχίζοντι, πνεύματι βραχύνῃ,
 ἐρεγγυῶς ὑποσπώμεν. εἶσω κατελάμε-
 ν. πονηρόν. HIPPOCR. Coac. Prænot.
 Bolum difficulter deglutientes, respira-
 tione tussiculosa, ructus subterfugiens
 & intro tractus, malum.

ΥΠΩΠΙΑ, Sugillata sub oculis, ὑπο-
 σφάγματα, ἐκχυμώματα, αἱματώψ. Ef-

fusio sanguinis sub tunicis oculi a ruptis
 vasis: accipit tamen HIPPOCRATES
 pro ὑποφθαλμῶ regionē, quæ est sub
 oculo extrus. Ausgetreten Blut unter
 denen Häuten des Auges. Τὰ ὑπὸ τῶς
 ὀφθαλμῶς ὑπόπια ὄχρα, sub oculis hy-
 popia flava. Ὑπόπυον autem est tu-
 mor quilibet pus in se habens. Confer
 Ὑπόπυα.

ΥΣΤΕΡΗ, μήτρα, organon forma-
 tionis partusque hominum, singularibus
 morbis obnoxium, sceminae propriis,
 quorum illos, qui ex rationibus fluido-
 rum sunt, vide Καταμήνια, Πῆς, quæ
 partum atinent, vide Δυσκοία. Sed
 sunt morbi quidam ex uteri substantia.
 Passionis & strangulationis hystericae
 historiam eleganter tradit MOSCHION:
 Ἡ τῆς μήτρας ἀπόπνευξις γίνεταί ἄνω, ὡς
 ἀνεὶ τεθνηκυῖ ἢ πεσῶν. Γίνεταί δὲ αὐτῆ
 ἢ νόσ. ἐν τῇ συνεχεῖ ἐκτεῶται ἢ αἰῶρα τό-
 κῳ καὶ χρεῖαι μακροῦ ἐπισχίσει τε τῶν ἐμ-
 μηνῶν καὶ φλεγμονῇ τῆς μήτρας: Πᾶσαν
 τὴν αἰσθησὶν μετὰ ἀφονίας ἀποβάλλουσι,
 τῶν ὀδόντων πηγνυμένων τρυῖσαι, καὶ τὰ
 ὑποχόνδρια αὐταῖς οἰδίσκοντα, καὶ αὐτὸς
 ὁ θώραξ ἐπιημένος γίνεταί μέγα, αἱ βλέ-
 φες ἐν τῷ μετώπῳ ἔσται ὀγκωδέστερα ὀρῶν-
 τα, ἰδῶς ψυχρῶς ἐπὶ τὸ πρόσωπον καὶ
 τὸν ἀνχένα ἐντάξει, σφυγμὸς ἄδειξ ἐυθ-
 σκεται ἢ σφίδρα βραχύτατ. Ἀλγῶσι
 τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸν ἀνχένα, ἐνίοτε καὶ
 ἀνοητάνουσι. MOSCH. de morbis mulierum.
 Uteri strangulatus fit ita, ut quasi
 mortuae prosternantur. Fit autem ille
 morbus a repetito sæpius abortu, aut
 crudo partu, aut longa viduitate, reten-
 tione mensium, & inflammatione uteri:
 omnem sensationem, cum vocis defe-
 ctione, amittunt, intensis doloribus den-
 tibus fremunt, & hypochondria illis
 intu-

intumescunt, ipse thorax fit elatior, venæ in fronte tumidiore apparent, sudor frigidus in facie & ad collum stillat, pulsus invenitur nullus aut valde parvus, capite dolent & cervice, aliquando & delirant. Οργίζονται μὲν παροξυσμῶ, νόστος διανοίας, ὄκνος, ἀτονία σκελῶν, ὠχρότης προσώπου, βλέμμα περιλίπαρον: ἐνστάσης δὲ τῆς πυλῆος, κατάφορα καὶ κατάνοια, κατάληψις τῶν αισθητηρίων μετ' ἀφωσίας, σκελῶν συνολκῆ, εἴτα ἀρχονται ἐρέειν αἱ γνάθοι, καὶ τὸ πρόσωπον ὑποπίμπλαται, μελλήσης δὲ ἀνέσθαι, προτρέχει τις ἐκ τῶν γυναικείων τόπων ὑγρασία πρὸς τὴν ἀφῆν, καὶ βροβόρυμοι καὶ προσοδεύει τι τῶν ἐντέρων, αὐτὴ δὲ χαλαρὰ κατ' ὄλεγον ἢ ὑσέρη, καὶ ἔτως ἀπολαμβάνασιν τὸ τε νοεῖν καὶ τὸ αἰσθάνεσθαι. Κινεῖται δὲ τὸ νόσημα κατὰ περιόδους, καθάπερ ἐπιληψία. Τινὲς δὲ κατὰ τὰς παροξυσμῶς ἐνθὺς ἀπώλυντο: τῶν μὲν σφυγμῶν πυκνωμένων τε καὶ ὑποσπερόντων ἀτάκτως, εἴτα καὶ ἀσφυξίας ἐπομένης βραχείας τε νοτίδος δροσιζέσης τὴν ἐπιφάνειαν, τῆς δὲ ἀναπνοῆς πρῶτον μὲν ἀμαυρωμένης, εἴτα δὲ τέλειον ἀποκοπτομένης. Πλεονάζει δὲ τὸ πάθος νέαις ἐγκαταφόροις πρὸς λαγυρίαν, σείραις, ἀτόκοις. PAVLVS AEGIN. Libr. 3. ο α. Paroxysmo exacerbato, mentis est infirmitas, debilitas pedum pallor faciei, lemosi oculi veluti subpingues, instante suffocatione, somnolentia, desipientia, defectio sensoriorum, cum vocis oppressione, crurum contractione. Deinde incipiunt rubescere genæ & facies turgescit, cum remittit malum, egreditur aliquid mucidi ex muliebribus, ad contactum, & murmura ventris, & procedit aliquid de ventre, ipseque uteri spasmus aliquantulum sese remittit, & ita & intellectum & sensum de novo impetrant. Moverur au-

tem morbus aliquo ordine, veluti epilepsia. Quædam in ipso paroxysmo extinctæ sunt, pulsus fiunt frequentiores & intercepti sine ordine, sequente pulsum extinctione, ut percipi haud possint, respiratione ab initio debili, deinde penitus oppressa, frequentior morbus est juveniculis, libidinosis, sterilibus, & illis, quæ nondum pepererunt. Ἡ Φλεγμονὴ τῆς ὑσέρας ἐπὶ πλείονων κινήσων γίνεται, καὶ γὰρ ἐκ πληγῆς καὶ τῆς τῶν ἐμμήνων ἐποχῆς, ἀπὸ τε ψύχους καὶ πνευματώσεως, ἢ ἤκιστα καὶ ἐξ ἀμβλώσεως καὶ ἐκ τοκετῶν διὰ κακὴν κύησιν. Παρέπεται δὲ τῇ Φλεγμονῇ τῆς μήτρας πυρετός ὄξυς ἐδύνη τε, καὶ κεφαλῆς καὶ τείνει, καὶ βάσεως ὀφθαλμῶν καρπῶν τε, καὶ δακτύλων, καὶ τραχήλου κατασπασμός, παρῆγκλισις ἐπὶ τανατία, τομάχε συμπίθειαι, μύσις τῆς ὑσέρας τομῆ, σφυγμοὶ μικροὶ πυκνοὶ, καὶ εἰ μὲν ἀμυδρὰ εἴη ἡ Φλεγμονὴ, ἔχ' ἰσχυρῶς ἐδύνῳται τὴν ὑσέραν, εἰ δὲ ἰσχυρὰ, καὶ αὐτὴ πᾶσα σφυγματώδως ἐδύνῳται, ὅλη μὲν Φλεγμαίνουσα, δι' ὅλης αὐτῆς, εἰ δὲ μέρος Φλεγμαίνει, κατὰ τῆτο μᾶλλον ἢ ἐδύνῳ διασημαίνει. Τῶν μὲν γὰρ ὀπισθεν αὐτῆς μόνον Φλεγμαίνόντων, τὸ ἀλγῆμα κατὰ τὴν ὀσφιν γίνεται, τὸ σκύβαλον ἐπέχεται, θλιβομένη τὲ ἀπενδυμένη, τῶν δὲ ἐμπροσθεν ἢ δὲ ἐδύνῳ κατὰ τὸ ἥτρον καὶ τραγγερίαι, ἢ δυσσερία γίνεται τῆς κύσεως θλιβομένης. τῶν δὲ πλευρῶν Φλεγμαίνόντων εἰ τε βεβῶνες τείνονται, καὶ τὰ σκέλη βεβῶνεται; τὲ δὲ πύγματος Φλεγμαίνοντος, κατὰ τὸν ὀμφαλον ὁ πόνος μᾶλλον γίνεται σὺν ὄγκῳ, περὶ δὲ τὸ σόμιον, ἄσης τῆς Φλεγμονῆς, κατὰ τὸ ἐπιγάστριον ἐδύνῳται, καὶ τῷ δακτύλῳ καθιεμένῳ σκληρὸν καὶ ἀπνῆς ὑποπίπτει τὸ σόμιον. PAVLVS AEGIN. Libr. 3. ξ δ. Inflammatio uteri pluribus de causis fit, nam ex illata externe injuria, ex mensium reten-

retentione, a refrigerio, ex flatuofitate, non minus ex abortu & a partu & pravo puerperio. Sequitur inflammationem uteri febris magna, & dolor capitis ac spinæ & fundi oculorum, hinc manuum ac digitorum contractiones, colli contorfio ac obliquitas, confenfualis stomachi dolor, orificii uterini descensus, pulsus parvi celeres, & si haud magna est inflammatio, graviter haud dolent utero, si autem valida fuerit, ipse ad numeros pulsuum dolet; si omnis inflammatur, totus dolet, si autem in aliqua tantum parte, dolor etiam ibi maxime se prodit. Illis enim, quæ retro ad uterum sunt inflammata, ad lumbos magis dolor est, & feces retinentur, recto intestino in consensum adducto, si antierius inflammatum est, pubis dolet, & urina vel morder, vel difficulter fluit, afflicta vesica: Si latera uteri inflammantur, bubones tenduntur & crura gravantur; Fundo uteri inflammato, ad umbilicum dolor magis est cum tumore. Si ad os uteri, ad imum ventrem dolent, & immisso digito durum & distortum apparet ostium. *Σκίρρος καὶ σκλήρωμα ὑτέρου*, Scirrhus & durities uteri. *Σκίρροσται ἡ μήτρα ποτὲ μὲν αἰφνιδίως, μηδενὸς προφανέντι* Ⓞ, τὰ πολλὰ δὲ φλεγμονῆς προσηρηταμένης καὶ μήτε λυθείσης, μήτε εἰς ἀπόστημα μεταβληθείσης: ἐν εἶδει δὲ τῆ σκίρρου καὶ τὸ λεγόμενον σκλήρωμά ἐστι περὶ τῷ τραχήλῳ τῆς μήτρας ὡς μάστιγα, συνιτάμενον ὄγκον μὲν ὁμοίως ἔχει, ἥσσαν δὲ ἀντίτυπον, μετὰ ἀλγύματι Ⓞ συμμέτρῳ. PAVLVVS AEGIN. Libr. 3. cap. ξη. Induratur uterus aliquando de repente, sine ulla causa manifesta, ut plurimum autem precedente inflammatione, nec soluta nec in abscessum conversa. In scirrhi autem simili-

tudine & sic dictum *σκλήρωμα*, aut ostii uterini est durities, similiter tumorem habens, sed non resistentem, cum dolore modesto. *Ἐλκωσις ὑτέρου*, Uteri ulcus. *Ἐλκώται πολλάκις ἡ ὑτέρα, διὰ δυσουρίαν, ἢ ἐμβρυολκίαν ἢ φθοράν, ἢ ὑπὸ ῥεύματος, ἢ ἐξ ἀποσημάτων συρραγίντων, ἢ πρὸς χειρός, ἢ διὰ βλάβης φλεγμώοντος μὲν τὰ ἔλκος ὀλίγον αἱματώδες, ἢ τρυφώδες σὺν περιουρίᾳ, ἔυπαρᾶ δὲ ὄγκος, πλείον καὶ ἰσχυρὸς σὺν ἐλάσσονι πόρῳ, νεμομένα δὲ, δυσώδες μέλαν σὺν ἀλγύμασιν ἰσχυροτέροις.* PAVLVVS AEGINETA Libr. 3. ξς. Ulceratur sæpius uterus propter partum difficilem, aut extractionem fetus mortui, aut abortum, aut fluxionem, aut ex abscessibus ruptis, aut ita, ut morbus ad manus patensque sit, sive in profundo. Si ulcus inflammatum est, parum sanguinolenti ac purulenti cum dolore fluit, si autem sordidum est, plus & tenue quid, quod ichor est, cum mitiore dolore, si ulcus rodens est, fetidum est ac nigrum, cum doloribus valentioribus. *Τῶν ἐν τῇ μήτρῳ καρκίνων οἱ μὲν μεθ' ἐλκώσεως, οἱ δὲ χωρὶς ἐλκωσ συνίστανται, ἐπὶ μὲν ἐν τῶν ἀνελεόντων, ὄγκος εὐρείσκειται περὶ τὸ σόμιον τῆς ὑτέρου σκληρὸς, ἀνόμαλος, ὀχθώδης, χεῖρα τρυφώδης ἀνερευθῆς ποτὲ δὲ καὶ ὑποπέλιος, καὶ ποιῶσιν ἰσχυρῶς κατὰ τε βαβῶνας, καὶ ἐπιγάστριον, καὶ ἥτρον, καὶ ὄσφυν, ἀγανακτᾶσι τε πρὸς τὰς χειραψίας, καὶ τὴν ποιικηλωτέραν φαρμακείαν.* *Ἠλωκωμένα δὲ ὄγκος τῶ καρκίνῳ πρὸς ταῖς ὀδύνας, καὶ σκληραῖς, καὶ ὄγκῳ διαβεβρωμένα καὶ ἀνόμαλα τε ἔλκη θεωρεῖται, κατὰ μὲν τὸ πλείστον ἐνπαρᾶ, ἐκκρίνεται δὲ διηγεγῶς ἀπὸ αὐτῶν ἰχώρ λεπτός ὑδατώδης μέλας, ἢ πυρρὸς δυσώδης, ἐνίοτε δὲ καὶ αἷμα φέρεται: τὸ μὲν ἐν πόθος ἀνίστατον.* PAVLVVS AEGINETA Libr. 3. ξζ. Cancrī in utero, alii quidem cum exul-

ceratione, alii sine ulcere consistunt, in illis, quibus ulcus haud est, tumor reperitur ad ostium, durus, inæqualis, gravis, colore turpis, subruer, aliquando sublividus & dolores habent vehementes ad inguina, imum ventrem & pubem & lumbos: Graviter sese habent ad contrectationes, & variantes medicationes. Exulceratus autem si cancer est, super doloribus & indurationibus & tumore, rodentia male ordinata apparent ulcera maximam partem immunda. Secernitur autem ab illis sanies tenuis, aquosa, nigra, rufa, fetida, aliquando & sanguis effertur; hic morbus incurabilis. Ραγάδες, κονδυλώματα, αίμορροΐδες υψέρας. Fissuræ, glandulæ induratæ, hæmorrhoides uteri. Περί τὸ τῆς υψέρας στόμιον γίνονται παγάδες, ἐκ βιαιῶν τόκων, καὶ τὸ μὲν πρῶτον διαλαυνθῆναι, ἔτι προσφάτων ὄντων τῶν ἀπὸ τῆς τέξεως πόρων. Ὑψέρον δὲ καὶ κατ' ἐλίγην ἐν αἰσθηταί γίνονται, ποτὲ μὲν πρὸς τὰς χειραψίας, ποτὲ δὲ καὶ τὰς συνισίας, ὅτε καὶ αἰματτοῦνται διὰ τὴν παρέρρηξιν. PAVLVVS AEGIN. Libr. 3. οε. Circa uteri ostium fiunt fissuræ ex partibus difficilibus, & ab initio quidem latent, licet certum sit, partum fuisse laboriosum, deinde autem paulo plus sensibus percipiuntur, aliquando ad contrectationem, aliquando in coitu, ubi propter attritum cruentantur. Ausser denen Krankheiten der Gebärmutter, die von dem unordentlichen Auswurf derer Säffe entstehen, giebt es verschiedene, die das Wesen der Mutter selbst betreffen. Sie wird Krampffartig zusammen gezogen, also, daß die entlegenen Theile aus Mitleydenheit davon betroffen werden. Daher entstehen Mutter: Erstickungen, Ohnmachten, Melancholien: Die Mutter wird ent-

zündet von zustoßenden Beleidigungen, bey schwacher Geburt, und dergleichen. Aus denen Entzündungen entstehen Mutter: Verhärtungen, und daraus werden fressende Krebs: Schäden. Offt ist der Mutter Mund zerrissen, oder mit Knötgen besetzt, oder giebt Blut von sich, auf die Art und Weise, wie die güldene Uter.

Φ.

ΦΑΓΕΔΑΙΝΑ, Φαγεδαϊνικά ἔλκη. Τὰ μὲν ἐν ἄλλοι τῶν ἐλκῶν αἰεὶ μέζω καὶ χείρω γίνεται, καὶ σύμπαντα ταῦτα φαγεδαϊνας ἐκάλον οἱ παλαιοί. διορίζουσαι δ' ὕψερον ἐπεχέρησαν ἐνιοὶ προσηγορίας ἕκαστον ἰδίαις, ἕνα μὲν ἐν αὐτῶν χειρῶναισιν καλεῖντες, ἕνα δὲ τηλέφεια, φαγεδαϊνας δ' ἄλλα, καὶ τινὰς ἐτι ἄλλας περιεργότερας ἐπιφέροντες προσηγορίας. ἀλλ' ἡμῖν ἀρκέσει τῶν μὲν ἐπιλαμβανόμενων τι τῶ περιεχέμενων τὰ μὲν ἔρηκτας ἰνομάζουσαν, ὅταν ἐπιπολῆς ἢ καὶ κατ' αὐτὸ τὸ δέρμα, τὰ δὲ φαγεδαϊνας, ὅσα καὶ τὴν ὑποκειμένην διαφθείρει σάρκα. τὸ γὰρ σηπεδαϊνάδες καὶ νομάδες ὑπὸ τινῶν ἰνομαζόμενον ἔλκος, ἔχ' ἔλκος ἐστὶ διαφορὰ τις ἴδιος, ἀλλ' ἐπιπεπλεγμένον πάθος ἐξ ἔλκος τε καὶ σηπεδαϊνός. ἴσμεν δ' ὅτι καὶ χωρὶς ἔλκος αὐτὴ κατ' ἑαυτὴν ἢ σηπεδαϊνὸν ἐν πολλοῖς τῶν μορίων συνίσταται. Alia itaque ulcera semper majora & deteriora fiunt, atque hæc omnia Phagedænas antiqui nominabant. Quidam vero posteriores ea distinguere cogitarunt, propriamque singulis appellationem indiderunt, quædam Chironia, quædam Telephia, quædam Phagedænas nominantes, aliasque curiosas adhuc magis appellationes afferentes. Nobis vero sufficere, ex iis, quæ aliquid loci circumstantis occupant, alia Herpetas (id est repentes) nominare, quæ summam curam tantum infestant: alia phagedæ-